

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØE
přednesené dne 29. července 2019¹

Věc C-421/18

**Ordre des avocats du barreau de Dinant
proti
JN**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná tribunal de première instance de Namur (soud prvního stupně v Namuru, Belgie)]

„Řízení o předběžné otázce – Prostor svobody, bezpečnosti a práva – Soudní spolupráce v občanských věcech – Příslušnost, uznávání a výkon rozhodnutí v občanských a obchodních věcech – Nařízení (EU) č. 1215/2012 – Článek 1 odst. 1 – Pojem ‚občanské a obchodní věci‘ – Článek 7 bod 1 – Zvláštní příslušnost ve věcech, jejichž předmětem je smlouva nebo nároky ze smlouvy – Pojem ‚smlouva nebo nároky ze smlouvy‘ – Žádost o zaplacení ročních příspěvků, které advokát dluží advokátní komoře – Svobodně přijatý právní závazek“

I. Úvod

1. Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, podaná tribunal de première instance de Namur (soud prvního stupně v Namuru, Belgie) se týká výkladu čl. 7 bodu 1 nařízení (EU) č. 1215/2012² o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „nařízení Brusel Ia“).
2. Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Ordre des avocats du barreau de Dinant (Advokátní komora v Dinantu, Belgie) a panem JN ohledně toho, že posledně uvedený nezaplatil komoře dlužné roční profesní příspěvky. Tyto příspěvky vyplývají ze zápisu JN do seznamu advokátů Advokátní komory v Dinantu, který je podle belgického zákona o obecných soudech povinný pro výkon povolání advokáta v Belgii.
3. S ohledem na své bydliště ve Francii JN zpochybnil mezinárodní příslušnost předkládajícího soudu k projednání věci.
4. V této souvislosti se předkládající soud táže, zda žaloba advokátní komory, která se domáhá uložení povinnosti zaplatit dlužné roční profesní příspěvky jednomu ze svých členů, představuje žalobu, „jejíž předmět tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia.

1 – Původní jazyk: francouzština.

2 – Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 12. prosince 2012 (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1).

5. Závěrem svého výkladu navrhu, aby Soudní dvůr odpověděl na tuto otázku v tom smyslu, že žaloba na povinnost zaplatit roční příspěvky představované hlavně pojistným a vyplývající z rozhodnutí advokátní komory s povinným členstvím pro advokáty dle vnitrostátního zákona, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, musí být posouzena jako žaloba, jejíž „předmět tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia.

II. Právní rámec

A. Nařízení Brusel Ia

6. Bod 16 odůvodnění nařízení Brusel Ia uvádí:

„Kromě místa bydliště žalovaného by měla existovat i jiná kritéria pro určení příslušnosti, založená na úzké vazbě mezi soudem a podanou žalobou nebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti. Existence této úzké vazby by měla posílit právní jistotu a předejít možnosti, aby žalovaný byl žalován v řízení před soudem členského státu, jehož příslušnost nemohl rozumně předpokládat. [...]“

7. Článek 1 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Toto nařízení se vztahuje na věci občanské a obchodní bez ohledu na druh soudu. Nevztahuje se zejména na daňové, celní či správní věci ani na odpovědnost státu za jednání a opominutí při výkonu státní moci (*acta iure imperii*).“

8. Oddíl 2 uvedeného nařízení, nadepsaný „Zvláštní příslušnost“, v čl. 7 bodě 1 stanoví:

„Osoba, která má bydliště v některém členském státě, může být v jiném členském státě žalována:

1. a) pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn;
- b) pro účely tohoto ustanovení, a pokud nebylo dohodnuto jinak, je místem plnění zmíněného závazku:
 - v případě prodeje zboží místo na území členského státu, kam zboží podle smlouvy bylo nebo mělo být dodáno,
 - v případě poskytování služeb místo na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytnuty,
- c) nepoužije-li se písmeno b), použije se písmeno a);“.

B. Belgický zákon o obecných soudech

9. Článek 428 první pododstavec belgického zákona o obecných soudech stanoví:

„Nikdo nesmí používat označení advokát ani vykonávat povolání advokáta, pokud není Belgičanem nebo státním příslušníkem členského státu Evropské unie, držitelem doktorského či magisterského diplomu v oboru právo, nesložil slib podle článku 429 a není zapsán v seznamu advokátní komory nebo v seznamu advokátních koncipientů.“

10. Článek 443 uvádí, že rada advokátní komory může uložit advokátům zapsaným na seznam, advokátům, kteří vykonávají své povolání pod profesním označením jiného členského státu Evropské unie, advokátním koncipientům a honorárním advokátům placení příspěvků, které rada stanoví.

III. Spor v původním řízení, předběžná otázka a řízení před Soudním dvorem

11. K blíže neupřesněnému datu byl JN zapsán na seznam Advokátní komory v Dinantu.

12. JN uvádí, že si zřídil sídlo ve Francii v průběhu let následujících po roce 1990, přičemž zůstal zapsán na seznamu Advokátní komory v Dinantu, které platil roční příspěvky až do roku 2012.

13. Dopisem ze dne 29. května 2015 předseda Advokátní komory v Dinantu požádal JN o úhradu dlužných příspěvků za roky 2013, 2014 a 2015. V tomto ohledu z tohoto dopisu vyplývá, jednak že zápis na seznam advokátní komory „poskytuje nezanedbatelné výhody v oblasti pojištění“ a příspěvky do komory „ve skutečnosti představují hlavně pojistné placené komorou“ a jednak že předseda komory navrhl snížení výše jeho příspěvků na částku pojistného placeného komorou a dále též splácení ve splátkách, jelikož JN byl jako advokát velmi málo aktivní, avšak zůstal zapsán na seznamu advokátní komory.

14. Vzhledem k tomu, že JN na dopis neodpověděl ani nezaplatil, byly mu dne 11. prosince 2015 a 21. prosince 2016 zaslány upomínky. Tyto upomínky zůstaly bez odpovědi, proto advokátní komora výzvou ze dne 23. ledna 2017 uložila JN úhradu ročních příspěvků.

15. Na základě této výzvy zaslal JN komoře dopis, ve kterém vysvětlil své finanční těžkosti, které mu neumožňovaly platit na úhradu požadovaných příspěvků více než sto eur měsíčně.

16. Vzhledem k tomu, že žádná platba ze strany JN provedena nebyla, předvolala jej Advokátní komora v Dinantu k tribunal de première instance de Namur (soud prvního stupně v Namuru, Belgie), tedy k předkládajícímu soudu, a to předvoláním ze dne 17. května 2017, přičemž požadovala, aby mu tento soud uložil povinnost zaplatit částku 7 277,70 eura zvýšenou o úroky a náhradu nákladů řízení.

17. Dopisem ze dne 16. května 2017 zasláným předsedovi Advokátní komory v Dinantu požádal JN o vyškrtnutí ze seznamu advokátů a o možnost rozložit své platby do splátek na dobu dvaceti čtyř měsíců.

18. JN u předkládajícího soudu zpochybnil příslušnost tohoto soudu podle nařízení Brusel Ia. Podle jeho názoru nemá zápis na seznam Advokátní komory v Dinantu za účelem výkonu povolání advokáta smluvní povahu ve smyslu čl. 7 bodu 1 tohoto nařízení, jelikož se nejedná o smlouvu vyplývající z autonomie vůle a ze svobodného rozhodnutí, ale o správní formalitu a zákonnou povinnost.

19. Naopak Advokátní komory v Dinantu tvrdí, že tím, že JN ponechal v platnosti svůj zápis na seznam této komory, se zavázal uvedenému komoře platit roční příspěvky, které stanovila, tudíž na tento závazek musí být nahlíženo jako na smluvní závazek ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia.

20. V tomto kontextu se předkládající soud zabývá použitelností čl. 7 bodu 1 uvedeného nařízení na projednávanou věc, a zejména otázkou, zda lze použít výklad zvolený Soudním dvorem v rozsudku Peters Bauunternehmung³. Podle této judikatury musí být na závazky založené na příslušnosti člena ke sdružení nahlíženo jako na závazky „ze smlouvy“ ve smyslu tohoto ustanovení.

3 – Rozsudek ze dne 22. března 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

21. V tomto kontextu rozhodnutím ze dne 21. června 2018, které Soudnímu dvoru došlo dne 28. června 2018, se tribunal de première instance de Namur (soud prvního stupně v Namuru) rozhodl přerušit řízení a předložit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Představuje žaloba advokátní komory, která požaduje, aby jednomu z jejích členů byla uložena povinnost zaplatit dlužné roční profesní příspěvky, žalobu „jejíž předmět je tvořený smlouvou nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 [bodu 1 nařízení Brusel Ia]?“

22. Písemná vyjádření předložily italská a litevská vláda, jakož i Evropská komise.

IV. Analýza

23. Podstatou předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda žaloba advokátní komory, která požaduje, aby jednomu z jejích členů byla uložena povinnost zaplatit dlužné roční profesní příspěvky, představuje žalobu, „jejíž předmět je tvořený smlouvou nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia.

24. Předem podotýkám, že Komise má pochybnosti ohledně použitelnosti nařízení Brusel Ia ve věci v původním řízení, jelikož určité spory mezi orgánem veřejné správy a osobou soukromého práva jsou vyloučeny z působnosti tohoto nařízení, přičemž ordre des barreaux francophones et germanophones (svaz frankofonních a germanofonních advokátních komor, dále jen „OBFG“), do něhož patří i Advokátní komora v Dinantu, je právnickou osobou veřejného práva.

25. Vzhledem k tomu, že předkládající soud k tomuto bodu nepoložil předběžnou otázku ani v tomto směru neuvedl žádný komentář v předkládacím rozhodnutí, mám za to, že v projednávané věci považuje nařízení Brusel Ia za použitelné.

26. S ohledem na vyjádření Komise nicméně na úvod uvedu několik poznámek k tomuto bodu (oddíl A). Vzhledem k tomu, že vnitrostátní spis, který má Soudní dvůr k dispozici, neobsahuje v tomto ohledu dostatek údajů, omezí se mé poznámky pouze na obecná vyjádření, aby měl předkládající soud možnost ověřit, zda se nařízení Brusel Ia použije na spor v původním řízení.

27. Následně provedu analýzu položené otázky, která se zabývá tím, zda předmět takové žaloby, jako je žaloba dotčená v původním řízení, spadá pod pojem „předmět tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 tohoto nařízení (oddíl B).

A. K působnosti nařízení Brusel Ia

28. Podle čl. 1 odst. 1 první věty nařízení Brusel Ia se toto nařízení vztahuje „na věci občanské a obchodní“.

29. Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že pojem „věci občanské a obchodní“ musí být považován za autonomní pojem, který je nutno vykládat s odkazem jednak na cíle a systém nařízení Brusel Ia a jednak na obecné zásady vyvozené ze všech vnitrostátních právních systémů. Mimoto potřeba zajistit řádné fungování vnitřního trhu, jakož i potřeba zabránit tomu, aby se v zájmu řádného výkonu spravedlnosti nevzdávaly v členských státech neslučitelné rozsudky, vyžadují široký výklad

uvedeného pojmu „občanské a obchodní věci“⁴.

30. Výklad pojmu „věci občanské a obchodní“ vedl k vyloučení určitých soudních rozhodnutí z působnosti nařízení Brusel Ia z důvodu prvků, které charakterizují povahu právních vztahů mezi účastníky sporu nebo předmět tohoto sporu⁵.

31. Soudní dvůr tak rozhodl, že ačkoli určité spory mezi orgánem veřejné správy a osobou soukromého práva mohou spadat do působnosti nařízení Brusel Ia, je tomu jinak, jestliže orgán veřejné správy jedná v rámci výkonu veřejné moci⁶. Uplatnění výsad veřejné moci jednou ze stran sporu z důvodu výkonu jejích výjimečných pravomocí, které jdou nad rámec pravidel obecného práva použitelných na vztahy mezi jednotlivci, totiž takový spor vyjímá z občanských a obchodních věcí ve smyslu čl. 1 odst. 1 tohoto nařízení⁷.

32. V daném případě, jak jsem uvedl v bodě 24 tohoto stanoviska, Komise upozornila na to, že OBFG, jejíž součástí je i Advokátní komora v Dinantu, je právnickou osobou veřejného práva, která má právní osobnost a jejíž organizace a fungování se řídí belgickým zákonem o obecných soudech⁸.

33. Konstatuji, že podle této právní úpravy je úkolem OBFG dbát na důstojnost a ochranu práv a společných odborných zájmů advokátů, přičemž za tímto účelem je vybavena určitými pravomocemi⁹.

34. Advokátní komora v Dinantu, která je součástí OBFG, tedy zjevně plní veřejnou službu, spočívající v poskytování záruk integrity a odbornosti pro konečné spotřebitele právních služeb a v zajištění řádného výkonu spravedlnosti¹⁰.

35. Pokud je tomu skutečně tak, což musí ověřit předkládající soud, aby určil, zda se na spor v původním řízení použije nařízení Brusel Ia, je nutno posoudit, zda požadováním platby ročních příspěvků, které jsou předmětem žaloby v původním řízení, uplatňuje Advokátní komora v Dinantu výsady veřejné moci.

36. Za účelem tohoto posouzení je třeba ověřit povahu ročních příspěvků¹¹, jakož i základ uplatnění žaloby a způsob jejího podání¹².

37. Co se týče povahy ročních příspěvků, nedomnívám se, že by byly projevem výsady veřejné moci.

4 – Viz zejména rozsudek ze dne 28. února 2019, Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, body 46 a 47 a citovaná judikatura). Podotýkám, že judikatura vytvořená v rámci nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42) a Bruselské úmluvy ze dne 27. září 1968 o soudní příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, S. 32), ve znění úmluv o přistoupení nových členských států k této úmluvě, platí rovněž pro nařízení Brusel Ia, pokud lze ustanovení těchto nástrojů kvalifikovat jako rovnocenná [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. března 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, bod 27), a ze dne 9. března 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193, bod 31)]. Tak je tomu i u ustanovení relevantních v tomto případě, konkrétně u čl. 1 odst. 1 nařízení Brusel Ia [viz zejména rozsudky ze dne 11. dubna 2013, Sapir a další (C-645/11, EU:C:2013:228, body 31 a 32), a ze dne 15. listopadu 2018, Kuhn (C-308/17, EU:C:2018:911, body 31 a 32)] a u čl. 7 bodu 1 tohoto nařízení [viz zejména rozsudky ze dne 14. března 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, bod 43 a 44) a ze dne 8. května 2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, bod 20)]. Proto budu v tomto stanovisku nadále odkazovat pouze na nařízení Brusel Ia, a to i při citaci judikatury vycházejí z nástrojů, které mu předcházely.

5 – Viz zejména rozsudky ze dne 14. října 1976, LTU (29/76, EU:C:1976:137, bod 4) a ze dne 28. dubna 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 42 a citovaná judikatura).

6 – Viz zejména rozsudek ze dne 11. dubna 2013, Sapir a další, (C-645/11, EU:C:2013:228; bod 33 a citovaná judikatura).

7 – Viz zejména rozsudek ze dne 28. února 2019, Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, bod 49).

8 – Komise v tomto ohledu odkazuje zejména na internetové stránky OBFG (aktualizované dne 26. srpna 2014), https://avocats.be/sites/default/files/texte_apropos_avocatsBE3.pdf.

9 – Viz čl. 495 odst. 1 belgického zákona o obecných soudech.

10 – V tomto ohledu podotýkám, že Soudní dvůr uznal potřebu přijmout pravidla týkající se organizace, odborné způsobilosti, deontologie, kontroly a odpovědnosti, které přinášejí takové záruky [viz zejména rozsudky ze dne 12. prosince 1996, Reisebüro Broede (C-3/95, EU:C:1996:487, bod 38) a dále ze dne 19. února 2002, Wouters a další (C-309/99, EU:C:2002:98, bod 97)].

11 – Viz judikatura citovaná v poznámce pod čarou na straně 15 tohoto stanoviska.

12 – V tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 28. února 2019, Gradbeništvo Korana (C-579/17, EU:C:2019:162, bod 48 a citovaná judikatura).

38. Podle článku 433 belgického zákona o obecných soudech totiž rada advokátní komory *může* uložit advokátům zapsaným na seznam zaplacení příspěvků radou *stanovených*. Komise v tomto ohledu podotýká, že z článku 2 řádu OBFG patrně vyplývá, že příspěvky jsou konkrétně stanovené valnou hromadou OBFG.

39. Připomínám, že z dopisu ze dne 29. května 2015 zasláního JN předsedou Advokátní komory v Dinantu vyplývá, že roční příspěvky náležející komoře spočívají hlavně v pojistném placeném touto komorou a že zápis do této komory přináší v oblasti pojistného určité výhody¹³. Rozumím tomu tak, že OBFG sjednala u pojišťovny povinné pojištění profesní odpovědnosti pro advokáty zapsané na seznam OBFG.

40. Navíc připomínám, že z téhož dopisu vyplývá, že komora by souhlasila se snížením výše příspěvků na částku odpovídající pojistnému placenému komorou¹⁴.

41. Přinejmenším s ohledem na tyto okolnosti se domnívám, že se nejedná o poplatky za veřejnou službu vyloučené z působnosti nařízení Brusel Ia¹⁵, ale o odměnu za službu poskytnou advokátní komorou, což patrně uvádí též Komise.

42. Co se týče základu a způsobu podání uplatněné žaloby, shodují se s názorem Komise uvedeným v jejím vyjádření, že ani tyto nejsou vyjádřením výsady veřejné moci.

43. Jak uvádí Komise, advokátní komora je totiž nucena podat žalobu k soudu, aby se domohla zaplacení dlužných ročních příspěvků, přičemž se nezdá, že by měla možnost obdržet tuto platbu jiným způsobem, například přijetím veřejnoprávního aktu, který by byl sám o sobě vykonatelný.

44. Vzhledem ke všemu výše uvedenému přísluší předkládajícímu soudu, aby ověřil, zda spor v původním řízení spadá do působnosti nařízení Brusel Ia. Na první pohled se domnívám, že tomu tak je.

45. V následujících úvahách vycházím z předpokladu, že předmětem sporu v původním řízení je žaloba v občanské a obchodní věci ve smyslu čl. 1 odst. 1 nařízení Brusel Ia, a proto tento spor spadá do působnosti tohoto nařízení.

B. K použitelnosti čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia

46. Předběžná otázka spadá do oblasti judikatury zabývající se výkladem pojmu „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 odst. 1 nařízení Brusel Ia¹⁶. Vzhledem k tomu, že odpověď na předběžnou otázku musí zohlednit tuto judikaturu, považuji za nutné nejprve připomenout některé její aspekty (oddíl 1), než přistoupím k analýze předběžné otázky (oddíl 2).

13 – Viz bod 13 tohoto stanoviska.

14 – Viz bod 13 tohoto stanoviska.

15 – Soudní dvůr totiž rozhodl, že veřejnoprávní entita, která zajišťuje výběr poplatků od osoby soukromého práva z titulu užívání jeho zařízení a služeb, jedná v rámci výkonu veřejné moci, zejména jestliže je uvedené užívání povinné a výlučné a jestliže sazba poplatků, způsob výpočtu, jakož i postupy vybírání jsou stanoveny vůči uživatelům jednostranně [viz zejména rozsudky ze dne 14. října 1976, LTU, (29/76, EU:C:1976:137, bod 4); ze dne 15. února 2007, Lechouritou a další, (C-292/05, EU:C:2007:102, bod 32), a ze dne 11. června 2015, Fahnebrock a další, (C-226/13, C-245/13 a C-247/13, EU:C:2015:383, bod 52)].

16 – Co se týče této judikatury, viz poznámku pod čarou 4 tohoto stanoviska.

1. K judikatuře Soudního dvora týkající se pojmu „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia

47. Úvodem připomínám, že pravidla příslušnosti stanovená v kapitole II nařízení Brusel Ia jsou založena na obecné zásadě zakotvené v čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení, podle které mohou být osoby, které mají bydliště v některém členském státě, žalovány u soudů tohoto státu¹⁷.

48. Tato zásada je nicméně doplněna dalšími pravidly určování příslušnosti založenými na úzké vazbě mezi soudem a podanou žalobou nebo usnadňující řádný výkon spravedlnosti, mezi něž patří pravidlo obsažené v čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia o „předmětu sporu tvořeném smlouvou nebo nároky ze smlouvy“¹⁸.

49. Pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ uvedený v čl. 7 bodu 1 je autonomní pojem, který je nutno vykládat zejména s odkazem na systém a cíle uvedeného nařízení¹⁹.

50. V tomto ohledu z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že ačkoli čl. 7 bod 1 nařízení Brusel Ia nevyžaduje uzavření smlouvy, existence závazku je nicméně nezbytná pro použití tohoto nařízení, vzhledem k tomu, že soudní příslušnost podle tohoto ustanovení je určována na základě místa, kde závazek, o němž se jedná, byl nebo měl být splněn. Pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ ve smyslu tohoto ustanovení proto nelze chápat tak, že se vztahuje na situaci, v níž neexistuje svobodně přijatý závazek jedné strany vůči druhé straně²⁰.

51. Použití pravidla o zvláštní příslušnosti stanoveného ve věcech týkajících se smlouvy nebo nároků ze smlouvy v čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia totiž předpokládá určení právního závazku svobodně přijatého jednou osobou vůči jiné osobě, o který se opírá žalobcová žaloba²¹.

52. V tomto ohledu nejprve připomínám, že z rozsudku Peters Bauunternehmung, na který předkládající soud odkazuje²², vyplývá, že na povinnosti založené na příslušnosti člena ke sdružení musí být nahlíženo jako na svobodně přijaté závazky.

53. Věc, ve které byl vydán tento rozsudek, se týkala kvalifikace platební povinnosti založené na dobrovolném členství podniku ve sdružení podniků. Platební povinnost byla tomuto podniku uložena na základě vnitřního pravidla stanoveného orgány sdružení a závazného pro jeho členy²³.

54. Soudní dvůr v této souvislosti konstatoval, že „vstup do sdružení vytváří mezi členy sdružení úzké vazby stejné povahy, jaké existují mezi smluvními stranami“, takže sporné nároky lze pro účely použití čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia důvodně považovat za smluvní nároky. Soudní dvůr doplnil, že v této souvislosti je irelevantní, zda tento nárok vyplývá bezprostředně z tohoto vstupu, nebo ze vstupu ve spojení s usnesením orgánu daného sdružení²⁴.

17 – V tomto smyslu viz bod 15 odůvodnění nařízení Brusel Ia a rozsudek ze dne 12. září 2018 Löber (C-304/17, EU:C:2018:701, bod 18 a citovaná judikatura).

18 – V tomto smyslu viz bod 16 odůvodnění nařízení Brusel Ia a rozsudek ze dne 4. října 2018, Feniks (C-337/17, EU:C:2018:805, bod 36).

19 – Viz zejména rozsudek ze dne 22. března 1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, bod 10), a ze dne 17. června 1992, Handte (C-26/91, EU:C:1992:268, bod 10).

20 – Viz zejména rozsudky ze dne 14. března 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, bod 46); ze dne 28. ledna 2015, Kolassa (C-375/13, EU:C:2015:37, bod 39), a ze dne 21. dubna 2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, bod 35).

21 – Viz zejména rozsudky ze dne 14. března 2013, Česká spořitelna (C-419/11, EU:C:2013:165, bod 47); ze dne 18. července 2013, ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490, bod 33), jakož i ze dne 21. dubna 2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, bod 36).

22 – Rozsudek ze dne 22. března 1983 (34/82, EU:C:1983:87). Viz bod 20 tohoto stanoviska.

23 – Viz rozsudek ze dne 22. března 1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, bod 2).

24 – Viz rozsudek ze dne 22. března 1983, Peters Bauunternehmung (34/82, EU:C:1983:87, body 13 až 18).

55. Následně Soudní dvůr uplatnil tuto judikaturu obdobně v rozsudku Powell Duffryn²⁵, kde rozhodl, že na statuty společnosti musí být nahlíženo jako na smlouvu upravující současně vztahy mezi akcionáři navzájem a vztahy mezi akcionáři a společností, kterou tvoří. Podle Soudního dvora totiž vytvoření společnosti vyjadřuje existenci společenství zájmů akcionářů při sledování společného cíle, a aby byl tento cíl uskutečněn, je každý akcionář nadán vůči ostatním akcionářům a orgánům společnosti právy a závazky, které nacházejí své vyjádření ve stanovách společnosti. Soudní dvůr uzavřel, že ustanovení o soudní příslušnosti obsažené ve stanovách akciové společnosti musí být považováno za smlouvu zavazující všechny akcionáře²⁶.

56. Jak Soudní dvůr vysvětlil, když se akcionář stává nebo zůstává akcionářem společnosti, dává svůj souhlas, že se podřizuje veškerým ustanovením nacházejícím se ve stanovách společnosti a rozhodnutím přijatým orgány společnosti podle ustanovení platného vnitrostátního práva a stanov, i když se názorově neshoduje s určitými z těchto ustanovení nebo rozhodnutí²⁷.

57. Domnívám se, že výše citovaná judikatura je vedena úvahou, že pokud právnická či fyzická osoba dobrovolně vstoupila do právnické osoby (například do sdružení nebo do společnosti), souhlasí tato právnická či fyzická osoba s tím, že se podrobí všem povinnostem vyplývajícím z tohoto přistoupení, které jsou vyjádřeny ve stanovách a v rozhodnutích orgánů této právnické osoby a které zakládají mezi uvedenou právnickou osobou a jejími členy úzké vazby srovnatelné s vazbami smluvní povahy.

58. Konečně v rozsudku z nedávné doby, Kerr²⁸, měl Soudní dvůr možnost vyjádřit se k povaze platební povinnosti vyplývající z rozhodnutí valné hromady společenství vlastníků bytového domu, které nemá právní osobnost a bylo zvláště zřízené zákonem pro výkon určitých práv; toto rozhodnutí, přijaté většinou jeho členů, avšak závazné pro všechny členy, stanovilo výši ročních finančních příspěvků do rozpočtu společenství určených na údržbu společných částí domu.

59. S odkazem na předchozí rozsudky Soudní dvůr rozhodl, že i když je členství ve společenství vlastníků bytů vyžadováno zákonem, jelikož bulharské právo použitelné v projednávaném případě ukládá správu společných částí domu společenstvím vlastníků, nic to nemění na tom, že podrobnosti správy společných částí dotčené nemovitosti byly upraveny smlouvou a vstup do společenství nastal dobrovolným nabytím bytu do vlastnictví spolu se spoluvlastnickými podíly na těchto společných prostorách, takže sporná platební povinnost představuje svobodně přijatý právní závazek ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia²⁹.

60. Soudní dvůr dodal, že skutečnost, že dotčení vlastníci bytů se na přijetí tohoto rozhodnutí nepodíleli nebo s ním nesouhlasili, avšak na základě zákona jsou pro ně uvedené rozhodnutí a z něj vyplývající povinnost závazné, nemá vliv na použití čl. 7 bodu 1, jelikož každý vlastník bytu tím, že se stane, a nadále je vlastníkem bytu v nemovitosti, souhlasí s tím, že se na něj vztahují všechna ustanovení aktu upravujícího předmětné bytové spoluvlastnictví, jakož i rozhodnutí přijatá shromážděním vlastníků bytů v této nemovitosti³⁰.

25 – Viz rozsudek ze dne 10. března 1992 (C-214/89, EU:C:1992:115).

26 – Viz rozsudek ze dne 10. března 1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, body 16 až 18).

27 – Viz rozsudek ze dne 10. března 1992, Powell Duffryn (C-214/89, EU:C:1992:115, bod 19). Soudní dvůr taktéž připustil existenci takového svobodného souhlasu při výkonu činnosti jednatele podle práva obchodních korporací s tím, že činnost jednatele vytváří úzké vazby stejného druhu, jako jsou vazby vznikající mezi smluvními stranami, a že v důsledku toho žaloba společnosti proti jejímu bývalému jednateři z důvodu údajného neplnění povinnosti řádně vykonávat funkci, která je mu uložena právem obchodních korporací, spadá pod pojem „nároky ze smlouvy“. V tomto ohledu Soudní dvůr zdůraznil, že jednatel a společnost „svobodně přijali vzájemné závazky v tom směru, že [jednatel] se zavázal, že bude společnost řídit a spravovat a společnost se zavázala poskytovat za tuto činnost odměnu, takže se lze domnívat, že jejich vzájemný vztah má smluvní povahu“ [rozsudek ze dne 10. září 2015, Holterman Ferho Exploitatie a další (C-47/14, EU:C:2015:574, body 53 a 54)].

28 – Rozsudek ze dne 8. května 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376). Upřesňuji, že tento rozsudek byl vydán až po ukončení písemné fáze řízení v projednávané věci.

29 – Viz rozsudek ze dne 8. května 2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, body 26 až 28).

30 – Viz rozsudek ze dne 8. května 2019, Kerr (C-25/18, EU:C:2019:376, bod 29).

61. Předběžnou otázku vznesenou v předmětné věci je nutno posoudit ve světle této judikatury.

2. K použitelnosti čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia na takovou situaci, jako je situace ve věci v původním řízení

62. Podle výše uvedené judikatury je pro odpověď na předběžnou otázku zásadní určit, zda povinnost platit roční příspěvky představuje svobodně přijatý závazek ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia.

63. V daném případě je třeba se zabývat konkrétně otázkou, zda skutečnost, že vstup do advokátní komory vyžaduje belgický zákon o obecných soudech pro výkon povolání advokáta, brání tomu, aby bylo na povinnost platit příspěvky, vyplývající z tohoto členství, nahlíženo jako na svobodně přijatý závazek.

64. Italská a litevská vláda se domnívají, že na tuto otázku je třeba odpovědět záporně.

65. Tyto vlády mají v podstatě za to, že povinnost platit příspěvky je především svobodně přijatým závazkem, jelikož osoba, jež se stane advokátem, vyjadřuje svobodně svoji vůli vykonávat toto povolání, s nímž se pojí povinnost vstoupit do profesní komory, a v důsledku toho i povinnost platit příspěvky touto komorou stanovené. Tyto vlády tvrdí, za použití zásady obsažené v rozsudku Peters Bauunternehmung³¹, že vztahy založené na příslušnosti advokátů ke komoře jsou stejného druhu jako vztahy mezi stranami smlouvy. Profesní komoru lze totiž přirovnat ke sdružení, přičemž povinnosti jejích členů mají svůj původ v souhlasu, kterým se zakládá členství. Prostřednictvím tohoto souhlasu smluvní strany vyjadřují svoji vůli přijmout vnitřní pravidla organizace, což s sebou nese mimo jiné povinnost platit příspěvky stanovené uvedenou organizací.

66. Uvedené vlády navíc podotýkají, že jimi navrhovaný výklad je odůvodněn zvláštní vazbou mezi místem plnění závazku a soudem tohoto místa, jelikož soud členského státu, v němž sídlí advokátní komora, je nejlépe schopen spor rozhodnout³².

67. Naproti tomu Komise má za to, že taková žaloba, jako je žaloba ve sporu v původním řízení, není žalobou týkající se „smlouvy nebo nároku ze smlouvy“ ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení, vzhledem k tomu, že pro výkon povolání advokáta zákon ukládá povinnost vstoupit do advokátní komory, aniž připouští jinou volbu nebo výjimku, s čímž se pojí i povinnost platit roční příspěvky. V tomto ohledu Komise zdůrazňuje zejména to, že ve věci, ve které byl vydán rozsudek Peters Bauunternehmung³³, se dotyčný podnik svobodně rozhodl stát se členem sdružení, na rozdíl od projednávaného případu.

68. Navíc by podle Komise nebylo vhodné obcházet podmínku svobodně přijatého závazku a vycházet z obecných cílů nařízení Brusel Ia ve věci zvláštní příslušnosti, ostatně s rizikem, že v praxi by to příliš snadno vedlo k příslušnosti soudu místa bydliště žalobce, což by bylo v rozporu s čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení.

69. Připouštím, že odpověď na předběžnou otázku není úplně zřejmá.

31 – Rozsudek ze dne 22. března 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

32 – Tyto vlády tak vycházejí ze zásady, že předkládající soud je místem výkonu závazku, který je předmětem žaloby ve smyslu pravidel uvedených v čl. 7 bodu 1 písm. a) až c) nařízení Brusel Ia. V tomto ohledu viz poznámku pod čarou 46.

33 – Rozsudek ze dne 22. března 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

70. Situace ve sporu v původním řízení jistě vykazuje určitou podobnost s věcmi, ve kterých byly vydány výše uvedené rozsudky *Peters Bauunternehmung*³⁴ a *Powell Duffryn*³⁵, jelikož projednávaná věc se též týká vztahů mezi právnickou osobou a jejími členy a platební povinnosti uložené členům této právnické osoby a vyplývající z rozhodnutí, jež přijala.

71. Nicméně situace ve sporu v původním řízení se liší od situace existující v uvedených věcech, jak správně uvádí Komise, jelikož zápis na seznam advokátní komory, z něhož vyplývá povinnost platit roční příspěvky stanovené touto komorou, je pro výkon povolání advokáta povinný na základě čl. 428 prvního pododstavce belgického zákona o obecných soudech.

72. Připomínám, že tento povinný zápis do advokátní komory souvisí s tím, že tato komora plní veřejnou službu³⁶. Z tohoto hlediska na ní nelze dle mého názoru nahlížet jako na soukromoprávní sdružení nebo soukromoprávní společnost, jako je tomu ve výše uvedených rozsudcích, kde se Soudní dvůr vyjádřil v tom smyslu, že všechny vztahy mezi těmito právnickými osobami a jejich jednotlivými členy jsou smluvní povahy³⁷.

73. V důsledku toho se neztotožňuji s úvahami italské a litevské vlády, podle kterých vztahy založené na příslušnosti existující mezi komorou a jejími členy, jsou v obecné rovině stejné povahy jako ty, které vznikají mezi stranami smlouvy.

74. Jak jsem totiž vysvětlil v bodech 28 až 45 tohoto stanoviska ohledně působnosti nařízení Brusel Ia, je třeba v případě advokátní komory odlišit dva typy sporů: na jedné straně spory týkající se vztahů existujících mezi komorou a jejími členy, jež mají veřejnoprávní povahu, a jsou v důsledku toho vyloučeny z působnosti tohoto nařízení, a na druhé straně spory týkající se vztahů existujících mezi touto komorou a jejími členy, jež mají soukromoprávní povahu a tak spadají do působnosti uvedeného nařízení.

75. Pouze žaloba z této druhé kategorie sporů může být žalobou, jejíž předmět tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, za předpokladu, že se týká svobodně přijatého závazku.

76. Co se týče věci v původním řízení, která spadá do této druhé kategorie, přikláním se k tomu, že povinnost platit příspěvky stanovené komorou představuje skutečně svobodně přijatý závazek ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia, tudíž že žaloba týkající se této povinnosti je žalobou, jejíž předmět tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy ve smyslu tohoto ustanovení.

77. Co se týče problematiky nastíněné v bodě 63 tohoto stanoviska, rozsudek *Kerr*³⁸ podle mého názoru obsahuje relevantní výkladová vodítka.

78. Ačkoli se rozsudek *Kerr*³⁹ týká povinnosti plateb spojených se spoluvlastnictvím, je nicméně nutné z něj dle mého názoru vyvodit, že skutečnost, že vnitrostátní právní úprava podmiňuje výkon určité činnosti příslušností k organizaci, nutně nevylučuje, aby z toho vyplývající povinnost mohla být kvalifikována jako svobodně přijatý právní závazek ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia.

34 – Rozsudek ze dne 22. března 1983 (34/82, EU:C:1983:87).

35 – Rozsudek ze dne 10. března 1992 (C-214/89, EU:C:1992:115).

36 – Viz bod 34 tohoto stanoviska.

37 – Poznávám, že i Evropský soud pro lidská práva rozhodl, že na advokátní komory nelze nahlížet jako na sdružení ve smyslu článku 11 úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950, který chrání svobodu shromažďování včetně negativního práva nebýt nucen vstoupit do sdružení. Advokáti jsou tudíž z této ochrany vyňati, co se týče zápisu do profesní komory (viz *ESLP*, 2. července 1990, M. A. a další proti Španělsku, CE:ECHR:1990:0702DEC001375088).

38 – Rozsudek ze dne 8. května 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

39 – Rozsudek ze dne 8. května 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

79. V této souvislosti zdůrazňuji, že ačkoli Soudní dvůr v tomto rozsudku vyzdvihl zákonnou povahu povinnosti být členem společenství vlastníků, zdůraznil dva aspekty týkající se povinnosti plateb spojených se spoluvlastnictvím, které odůvodňují kvalifikaci této povinnosti jako svobodně přijatého závazku: jednak vstup do společenství vzniká dobrovolným současným nabytím bytové jednotky a společných částí dotčené nemovitosti a jednak podrobnosti správy těchto společných částí jsou upraveny smlouvou, tedy společnou dohodou mezi spoluvlastníky.

80. Skutkové okolnosti sporu v původním řízení vykazují dle mého názoru určitou podobnost se skutkovými okolnostmi věci, ve které byl vydán rozsudek Kerr⁴⁰.

81. Zápis na seznam advokátní komory je uložen zákonem a vyjadřuje způsob, kterým vnitrostátní právo upravuje výkon povolání advokáta.

82. Avšak tento zápis byl na jedné straně vyústěním dobrovolného jednání JN směřujícího k tomu, aby se mohl stát advokátem a vykonávat toto povolání v Belgii až do svého vyškrcnutí ze seznamu v roce 2017. Tímto rozhodnutím souhlasil s tím, že se podřídí pravidlům upravujícím toto povolání, včetně pravidel, která umožňují radě komory uložit advokátům zapsaným na seznam platit roční příspěvky. Co se týče období, ke kterému se vztahují sporné poplatky, podotýkám, že ačkoli byl JN zjevně velmi málo aktivní jako advokát⁴¹, dobrovolně se rozhodl, že zůstane zapsán na seznamu advokátů. Nic mu totiž nebránilo požádat o vyškrcnutí ze seznamu před rokem 2017, pokud mu ponechání zápisu v platnosti nepřinášelo žádné výhody, jak tvrdí.

83. Na druhé straně povinnost platit příspěvky zákonem uložena není, jelikož belgický zákon o obecných soudech neupravuje ani povahu příspěvků, ani jejich výši.

84. Ukazuje se totiž, s výhradou ověření předkládajícím soudem, že příspěvky, jejichž zaplacení je požadováno ve věci v původním řízení, byly stanoveny co do předmětu a výše advokátní komorou, jejímž příslušníkem je účastník původního řízení a v rámci které má tento možnost ovlivnit pravidla upravující toto povolání. Požadované příspěvky jsou tedy vyústěním úzkých vazeb existujících mezi komorou a JN, podobných vazbám existujícím v rámci smlouvy. Tím, že se JN stal a zůstal advokátem příslušejícím ke komoře, svobodně přijal povinnost platit příspěvky.

85. V tomto ohledu připomínám, že příspěvky odpovídají službě poskytované komorou, konkrétně sjednání hromadného pojištění profesní odpovědnosti, které přináší účastníkovi původního řízení výhody při výkonu jeho povolání, vzhledem k tomu, že zůstává zapsán na seznamu Advokátní komory v Dinantu.

86. Nejedná se tedy o případ, kdy je platební povinnost jednostranně stanovena zákonem, jako tomu bylo ve věci Austro-Mechana⁴².

87. Ve věci, v níž byl vydán tento rozsudek a která se týkala kvalifikace povinnosti podniku platit odměnu společnosti pro kolektivní správu autorských práv, Soudní dvůr rozhodl, že taková povinnost nebyla svobodně přijata ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia, jelikož mu byla uložena vnitrostátním právem z důvodu uvedení záznamových nosičů do oběhu podle rakouské právní úpravy⁴³.

40 – Rozsudek ze dne 8. května 2019 (C-25/18, EU:C:2019:376).

41 – Viz bod 13 tohoto stanoviska.

42 – Rozsudek ze dne 21. dubna 2016 (C-572/14, EU:C:2016:286, bod 37).

43 – Viz rozsudek ze dne 21. dubna 2016, Austro-Mechana (C-572/14, EU:C:2016:286, body 18 a 37), ve kterém, a to zdůrazňuji, právní úprava definovala též platební podmínky. Soudní dvůr taktéž rozhodl, že povinnosti akcionáře společnosti vůči třetím osobám uložené vnitrostátním právem nejsou svobodně přijaté ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia [viz rozsudek ze dne 18. července 2013, ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490, body 34 až 36)].

88. Uzavírám, že ačkoli otázka položená v předmětné věci představuje hraniční případ, přikláním se s ohledem na judikaturu Soudního dvora svědčící o tom, že pojem „smlouva a nároky ze smlouvy“ není vykládán úzce⁴⁴, k tomu, aby skutkové okolnosti vyložené v tomto stanovisku byly posouzeny tak, že povinnost platit roční příspěvky v projednávané věci představuje svobodně přijatý závazek ve smyslu čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia.

89. Toto řešení kromě toho podporují i cíle nařízení Brusel Ia.

90. Připomínám, že příslušnost soudů místa bydliště žalovaného je doplněna jinými kritérii pro určení příslušnosti, založenými na jedné straně na úzké vazbě mezi soudem a právním sporem, nebo na druhé straně na cíli usnadnit řádný výkon spravedlnosti.

91. Ohledně prvního z těchto bodů Soudní dvůr v rozsudku *Peters Bauunternehmung*⁴⁵ zdůraznil, že „skutečnost, že vnitrostátní právní systémy nejčastěji označují místo sídla sdružení za místo plnění závazků vyplývajících z přijetí za člena, má použití [příslušnosti ve věcech smlouvy nebo nároku ze smlouvy] [...] praktické výhody: soud v sídle sdružení je obvykle skutečně tím, kdo nejlépe chápe zakládací dokumenty, předpisy a rozhodnutí sdružení a také okolnosti vztahující se ke vzniku sporu“.

92. V daném případě, pokud má předkládající soud za to, že je soudem příslušným podle místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn ve smyslu čl. 7 bodu 1 písm. a) až c) nařízení Brusel Ia, jak se domnívám⁴⁶, je příslušný k projednání sporu v původním řízení.

93. Jak v tomto ohledu uvádí italská a litevská vláda, tento soud musí být považován za soud, který nejlépe chápe zakládací dokumenty, předpisy a rozhodnutí Advokátní komory v Dinantu a také okolnosti vztahující se ke vzniku sporu. Jinak řečeno, kritérium týkající se úzké vazby mezi soudem a právním sporem, které odůvodňuje zvláštní příslušnost podle čl. 7 bodu 1 nařízení Brusel Ia, je ve sporu v původním řízení naplněno.

94. Navíc, jak správně podotýká italská vláda, toto řešení též umožňuje vyhnout se tomu, aby žaloby na zaplacení podané proti advokátům, kteří by případně měli bydliště v různých členských státech, a otázky týkající se platnosti rozhodnutí, na nichž by byly tyto žaloby založeny, byly projednávány různými soudy⁴⁷. Jinak řečeno, mnou navrhované řešení je též v souladu s cílem řádného výkonu spravedlnosti.

44 – Je jistě pravda, že Soudní dvůr často uvádí čl. 7 bod 1 nařízení Brusel Ia jako výjimku z obecného pravidla příslušnosti soudu žalobce stanoveného v čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení a že první z těchto ustanovení je jakožto výjimka vykládáno úzce [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. září 2018, *Löber* (C-304/17, EU:C:2018:701, body 17 a 18 a citovaná judikatura)]. Domnívám se nicméně, že způsob, jakým Soudní dvůr aplikoval čl. 7 bod 1 uvedeného nařízení, svědčí o tom, že pojem „smlouva nebo nároky ze smlouvy“ není vykládán úzce, což bylo ostatně potvrzeno Soudním dvorem v rozsudku ze dne 20. ledna 2005, *Engler* (C-27/02, EU:C:2005:33, bod 48), se zvláštním odkazem na rozsudky *Peters Bauunternehmung* a *Powell Duffryn* [v téže smyslu viz stanovisko generální advokátky Kokott ve věci *Kerr* (C-25/18, EU:C:2019:86, bod 51)].

45 – Rozsudek ze dne 22. března 1983 (34/82, EU:C:1983:87, bod 14).

46 – Zdůrazňuji, že odpověď na vznesenou otázku nepostačuje pro určení, zda je předkládající soud příslušný pro projednání věci v původním řízení, jelikož pro odpověď na tuto otázku je rovněž nutné zabývat se tím, zda předkládající soud je soudem místa, kde závazek, o nějž se jedná, byl nebo měl být splněn ve smyslu pravidel stanovených v čl. 7 bodu 1 písm. a) až c) nařízení Brusel Ia. Předkládající soud v tomto směru nevznášel žádnou otázku ani se k tomu nevyjádřil, z čehož usuzuji, že se tento soud skutečně považuje za příslušný podle místa, kde měl nebo má být sporný závazek splněn, ve smyslu čl. 7 bodu 1.

47 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. března 1992, *Powell Duffryn* (C-214/89, EU:C:1992:115, bod 20).

V. Závěry

95. S ohledem na všechny předcházející úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr na předběžnou otázku položenou tribunal de première instance de Namur (soud prvního stupně v Namuru, Belgie) odpověděl následovně:

„Článek 7 bod 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech musí být vykládán v tom smyslu, že žaloba týkající se povinnosti zaplatit roční příspěvky představované hlavně pojistným a vyplývající z rozhodnutí advokátní komory, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu, přičemž do této komory jsou advokáti povinni vstoupit podle vnitrostátní právní úpravy, musí být považována za žalobu, jejíž předmět tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy ve smyslu tohoto článku.“